

23. maj 2023

Til regeringen v. finansminister Nicolai Wammen

Vi oplever, at der både i kommunerne, i folketinget og i regeringen er stor vilje til et samarbejde, hvor politikerne og folkeskolens parter sammen søger løsninger på folkeskolens udfordringer. Vi står på mange måder med en enestående mulighed for, at vi i fællesskab kan udvikle en folkeskole, der giver alle børn og unge et godt grundlag for videre uddannelse og et godt liv.

Samarbejdet er imidlertid stærkt udfordret af den økonomiske situation i kommunerne og på skolerne. Sidste år var der budgetoverskridelser på skoleområdet i 87 kommuner. I år ser det ligeledes alvorligt ud i mange kommuner. Et stigende antal kommuner genåbner budgetterne – og så er det folkeskolens almene undervisning, der igen og igen står for tur, når der skal findes besparelser.

Vi ser desværre, at flere og flere børn og unge i vores samfund har brug for hjælp fra psykiatrien, og i følge KL steg de budgetterede udgifter til specialtilbud i folkeskolen fra omkring 5,6 til 6,5 milliarder kroner fra 2018 til 2023 - altså en stigning på omtrent 900 millioner kroner.

Hvis kommunerne er tvunget til at hente midlerne fra den almene undervisning, passer pengene ganske enkelt ikke på skolerne, når skolelederne skal få budgetterne til at gå op. Ofte er der kun få muligheder for at finde ressourcerne: På den almene undervisning og SFO, på støtte til børn med særlige behov eller på antallet af lærere og pædagoger og dermed på de forebyggende tiltag, der kunne modvirke mistrivlsen tidligt, så færre får behov for specialtilbud.

Vi har i de seneste år set en negativ spiral, hvor vi på skolerne for at få det årlige budget til at stemme må bruge stadig færre penge på forebyggelse velvidende, at vi dermed kan ende med at skubbe endnu flere over i dyre specialtilbud.

Det er hverken en god løsning for det enkelte barn, for folkeskolens økonomi eller for hele vores fælles samfundsøkonomi. Elever, der mistrives og forlader folkeskolen uden at finde fodfæste i hverken uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet - og forældre, der må opgive arbejdet, fordi børn ikke kan komme i skole. Det trækker spor af forringet livskvalitet, mistede skatteindtægter og øgede offentlige udgifter langt ud i fremtiden. Ressourcer til folkeskolen er en fantastisk god samfundsinvestering. Både menneskeligt og økonomisk.

Der er akut behov for at kunne sætte ind på skolerne nu, ellers fortsætter den negative spiral. Der er brug for indsatser, der kan fremme et godt undervisningsmiljø, gode fritidstilbud, skabe overskud og gribe børnene, inden mistrivsel udvikler sig til at være behandlingskrævende.

Vi vil derfor appellere til, at regeringen i de igangværende forhandlinger med kommunerne finder løsninger på de fortsat stigende udgifter til specialiserede tilbud, så de ikke udhuler den almene undervisning. Der er brug for investeringer i folkeskolen, så vi kan forebygge og få vendt spiralen, så langt færre børn og unge får behov for vidtgående specialtilbud.

Hvis vi skal lykkes med en folkeskole, der er attraktiv for både elever, forældre og medarbejdere, er det nødvendigt at samarbejde om at finde løsninger. Med Sammen om Skolen har vi centralt og lokalt fået etableret en ramme til at skabe en bedre folkeskole og sikre, at alle elever kommer godt videre i livet – men det kræver, at de økonomiske rammer på skolerne er til stede.

Med venlig hilsen

Marie Holt Hermansen
Danske Skoleelever

Gordon Ørskov Madsen
Danmarks Lærerforening

Claus Hjortdal
Skolelederforeningen

Rasmus Edelberg
Skole og Forældre

Elisa Rimpler
BUPL

Kopi af dette brev er sendt til partiernes finans- og undervisningsordførere samt KL.